

Riksgälden

Uppföljning kännedom och kunskap om insättningsgarantin 2017

5 februari 2018

Innehållsförteckning

1. Bakgrund och syfte.....	3
2. Sammanfattning av 2017 års resultat.....	4
3. Metod och genomförande.....	6
3.1. Frågeformulär.....	6
3.2. Konfidensintervall och signifikansnivåer.....	8
4. Presentation av undersökningsresultat.....	9
4.1. Spontan kännedom.....	9
4.2. Hjälpt kännedom.....	10
4.3. Upplevd kunskap.....	11
4.4. Tilläggsbelopp.....	12
4.5. Faktisk kunskap.....	12
4.6. Förtroende för Riksgälden och insättningsgarantin.....	17
4.7. Information om insättningsgarantin.....	19
4.8. Kunskap och förtroende.....	21
5. Slutsatser.....	24

1. Bakgrund och syfte

Undersökningen syftar till att mäta, och över tid följa, den svenska allmänhetens kännedom och kunskapsnivå gällande insättningsgarantin. Detta i enlighet med riktlinjer framtagna av det internationella samarbetsorganet International Association of Deposit Insurers (IADI), som Riksgälden och Sverige tillhör. Riktlinjerna slår fast att samtliga insättningsorganisationer i medlemsländerna regelbundet bör mäta allmänhetens kännedom och kunskapsnivå om landets statliga insättningsgaranti, och vid behov försöka öka kunskapsnivån.

Allmänhetens kännedom och kunskapsnivå om insättningsgarantin är viktig då bristande kännedom om systemet innebär dels att konsumenterna gör oinformerade val och riskerar att drabbas av förluster, samtidigt som låga kunskapsnivåer ökar risken för uttagsstormningar. Kunskapsnivån mäts i undersökningen via flertalet frågor som gäller:

- Vilka typer av sparformer som skyddas
- Vilka det är som skyddas (privatpersoner/juridiska personer)
- Hur stort belopp som skyddas
- Vilka typer av institut som omfattas
- Vem som står bakom garantin
- Hur utbetalning sker
- Kännedom om tilläggsbelopp

Förutom kännedom och kunskapsnivå undersöks även allmänhetens förtroende för både insättningsgarantin och för Riksgälden som myndighet.

2. Sammanfattning av 2017 års resultat

- Den spontana kännedomen om insättningsgarantin är i år totalt sett identiskt fördelad som år 2016. 52% känner till att det finns ett skydd, 31% tror inte att det finns ett skydd och 17% uppger alternativet *vet ej*. Likt tidigare år finns skillnader mellan könen och olika åldersgrupper. Män och äldre har generellt högre kännedom än kvinnor och yngre.
- När respondenterna får insättningsgarantin förklarad är det 61% som uppger att de har hört talas om den, vilket är i paritet med i fjolårets mätning (62%). Den yngsta åldersgruppen 15-29 år har signifikant lägre hjälpt kännedom i år (34%) än i mätningen 2016 (46%). Bortsett detta är årets resultat likt föregående års i de resterande åldersgrupperna och för män respektive kvinnor. Även här har män generellt högre kännedom än kvinnor, och äldre högre kännedom än yngre. Personer som under de senaste två åren haft minst 500 000 kronor på sparkontot har bäst spontan såväl som hjälpt kännedom. Andelen i denna grupp som har hjälpt kännedom uppmäts till 4 procentenheter högre än ifjol (86% år 2017 mot 82% 2016). Denna ökning är dock inte statistiskt säkerställd.
- Av de som uppgett att de har kännedom om insättningsgarantin anger 44% att de ganska eller mycket väl känner till hur insättningsgarantin fungerar. Motsvarande andel från fjolårets undersökning var 45%. Likt tidigare år uppger män (47%) i signifikant högre utsträckning än kvinnor (39%) att de känner till hur insättningsgarantin fungerar ganska eller mycket väl. De som under de senaste två åren haft ett sparande på mer än 500 000 kronor anser sig precis som i föregående mätning ha en högre kännedom kring hur insättningsgarantin fungerar jämfört med övriga. 62% ur denna delmålgrupp uppger alternativen ganska eller mycket väl. Även här finns skillnader i ålder, då yngre i lägre grad än äldre anser sig känna till hur väl insättningsgarantin fungerar. 28% av personer i åldern 15-29 år uppger att de känner till hur insättningsgarantin fungerar ganska eller mycket väl, medan motsvarande andel för personer 65 år och äldre är 57%.
- På formulärets första kunskapsfråga, gällande hur stort respondenterna tror att insättningsgarantins maxbelopp är, svarar totalt sett 6% rätt. Andelen rätt svar på frågan är i paritet med det från mätningen 2016 (5%). Av de som under de senaste två åren har eller har haft ett sparande på över 500 000 kr har 11% rätt gällande det maximala beloppet som omfattas av insättningsgarantin. Bland alla svarande finns fortsatt en förhållandevis hög andel som besvarar frågan med "vet ej" (28%).
- Marginellt fler (53%) jämfört med föregående år (51%) vet att beloppet som skyddas av insättningsgarantin gäller per person och bank. Bland personer som är 65 år eller äldre svarar signifikant färre (47%) jämfört med de yngre åldersgrupperna rätt på frågan. Det finns ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan andelen män respektive kvinnor som uppgett rätt svar vilket skiljer sig mot 2016 då män i högre grad än kvinnor svarade rätt på frågan.
- Gällande vilka typer av företag som omfattas av insättningsgarantin är svaren i paritet med föregående år och nästan alla, 95 procent, har rätt gällande att banker omfattas av insättningsgarantin. Betydligt färre har rätt gällande att kreditmarknadsföretag (18%) och värdepappersbolag (38%) också omfattas. Fortsatt är det kring sex av tio (60% 2017 och 57% 2016) som felaktigt uppger att försäkringsbolag omfattas av insättningsgarantin.
- Angående sparformer och vilka som omfattas av garantin är även det resultatet väldigt likt föregående år. Flest har rätt gällande att sparkonto (92%) och lönekonto (85%) täcks av insättningsgarantin. Det finns inga signifikanta skillnader jämfört med fjolårets mätning gällande någon av sparformerna. Även i år är det en stor andel (77%) som tror att individuellt pensionssparande i bank täcks av insättningsgarantin.

- Precis som föregående år är det 36% som uppger att insättningsgarantin gäller både privatpersoner och juridiska personer, vilket är rätt svar. Nästan lika många (31%), tror felaktigt att garantin endast gäller för privatpersoner och en lika stor andel uppger att de inte vet för vem insättningsgarantin gäller.
- Det är fortsatt få (2%) som vet att det enligt lag som mest får ta 7 arbetsdagar efter en konkurs innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald. Motsvarande andel uppmättes i föregående mätning till 1%. 12% anger i årets mätning det tidigare korrekta svarsalternativet, 15-30 dagar, som gällde fram till år 2015.
- Det har skett en marginell ökning i förtroendet för att få tillbaka pengar från insättningsgarantin i det fall ens bank skulle gå i konkurs. 84% av de som känner till insättningsgarantin uppger att de har ett ganska eller mycket stort förtroende för insättningsgarantin, vilket är att jämföra med 80% 2016. Ökningen är dock ej statistiskt säkerställd.
- På frågan om vem som hanterar insättningsgarantin svarade en stor majoritet (72%) av de som känner till insättningsgarantin rätt svar, det vill säga staten. Andelen är lika stor som i föregående mätning. Av de som svarat att det är staten som hanterar garantin uppgav en fjärdedel (25%) Riksgälden på uppföljningsfrågan om vilken myndighet det gäller, vilket är rätt svar. 30 procent uppgav att de tror att det är Riksbanken och 15 procent Finansinspektionen. Inga signifikanta förändringar jämfört med 2016 finns.
- När det kommer till förtroende uppger nästan 7 av 10 (68%) att de har ett ganska eller mycket stort förtroende för Riksgälden som myndighet (2016: 70%). Andelen med ett högt förtroende (ganska eller mycket högt) är högre bland män (73%), än bland kvinnor (63%). Kvinnor har i sin tur uppgett alternativet *vet ej* i högre utsträckning än män (25 respektive 14 procent).
- Att få information om insättningsgarantin via bank/finansföretag är även i år det sätt som flest föredrar (43%). Det näst mest föredragna sättet att få information är brevlades (32%). Jämfört med föregående år är det i årets mätning färre som uppger att de vill ha informationen via internet (24% mot 31% 2016), sociala medier (12% mot 15% 2016) eller dagstidning (10% mot 13% 2016).
- I årets mätning finns en ny fråga med vilken undersöker om respondenterna det senaste året fått information om insättningsgarantin från en bank eller ett finansföretag där de har konto. Totalt uppger en knapp femtedel (18%) att de tagit del av sådan information från en bank eller ett finansföretag där de har konto. 72 procent menar att de inte har fått sådan information medan en av tio (10%) uppger att de inte vet.

3. Metod och genomförande

Undersökningen gällande kännedomen för insättningsgarantin har genomförts av Kantar Sifo på uppdrag av Riksgälden årligen sedan 2013. Årets mätning följer samma upplägg som föregående mätningar.

Frågeformuläret som har använts i årets mätning är i stort det samma som togs fram i samarbete mellan Kantar Sifo och Riksgälden inför de tidigare undersökningarna, med några minde tillägg. 2016 lades två frågor till, en fråga gällande tilläggsbeloppet för insättningar som berör särskilda livshändelser, och en fråga om hur stort detta tilläggsbelopp som högst kan vara. I årets mätning har en ny fråga tillkommit, vilken handlar om bankernas information om insättningsgarantin till sina kunder.

Samtliga undersökningsfrågor har ställts inom ramen för Kantar Sifos telefonomnibuss under perioden 27-30 november år 2017. I telefonomnibussen ställdes frågorna i samma intervju som andra opinionsfrågor från andra beställare. Totalt har 1000 personer ur den svenska allmänheten som är 15 år och äldre intervjuats, fördelade enligt 250 intervjuer per mättdag.

I undersökningen ställdes liksom tidigare år sju kunskapsfrågor i syfte att mäta allmänhetens faktiska kunskap om insättningsgarantin. Varje enskilt rätt svar på dessa frågor ger ett visst antal poäng där vissa frågor väger tyngre än andra. Genom denna poängsättning skapas ett så kallat kunskapsindex där varje respondents kunskap om insättningsgarantin mäts på en skala mellan 0 och 100, där 0 betyder inga kunskaper alls och 100 mycket goda kunskaper. Precis som i mätningarna för föregående år bedöms poäng mellan 0 – 49 som ganska eller mycket dåliga kunskaper medan 50 – 100 poäng klassificeras som ganska eller mycket goda kunskaper enligt följande modell:

Mycket dåliga kunskaper (0 – 24)

Ganska dåliga kunskaper (25 – 49)

Ganska bra kunskaper (50 – 74)

Mycket bra kunskaper (75 – 100)

De kunskapsfrågor som tillkom i 2016 års mätning gällande tilläggsbelopp för särskilda livshändelser inkluderas inte i poängsammanställningen, vilket möjliggör ett jämförbart resultat av kunskapspoäng med tidigare år i mätserien. Nedan presenteras frågeformuläret som helhet inklusive de sju frågor som ligger till grund för kunskapsindexeringen. Vid dessa frågor noteras även hur många poäng som varje enskilt rätt svar ger inom parentes efter frågeformuleringen.

3.1 Frågeformulär

Följande 18 frågor ställdes i undersökningen för Riksgäldens räkning:

1. Känner du till om det finns något skydd för penninginsättningar på bankkonto i det fall din bank eller finansföretag skulle gå i konkurs, alltså att du skulle kunna få tillbaka dina pengar?
2. Det finns ett skydd för insättningar som kallas insättningsgarantin. Den innebär att pengar som sätts in på konton hos vissa finansföretag är garanterade. Spararna får då ersättning om t.ex. deras bank skulle gå i konkurs. Har du hört talas om detta?

3. Hur väl känner du till hur insättningsgarantin fungerar?
4. Hur stort belopp tror du som mest skyddas av insättningsgarantin? Hur mycket tror du att du som mest kan få tillbaka om din bank eller finansföretag går i konkurs? (*indexfråga 25p*)
5. Känner du till att man kan ansöka om ett tilläggsbelopp för insättningar som berör särskilda livshändelser?
6. Hur mycket tror du som mest att man kan få som tilläggsbelopp?
7. Via insättningsgarantin skyddas insatta belopp upp till maximalt 100 000 euro. Tror du att det beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (*indexfråga 25p*)
8. Jag läser nu upp fem olika sorters företag och jag frågar dig om du tror att de omfattas av insättningsgarantin, alltså att de som gjort insättningar där har pengarna skyddade vid en konkurs? (*indexfråga 10p, 2 poäng per rätt svar*)
 - a. Banker
 - b. Kreditmarknadsföretag
 - c. Värdepappersbolag
 - d. Försäkringsbolag
 - e. Fondbolag
9. Jag läser nu upp fem sorters sparformer och jag frågar dig om du tror att de omfattas av insättningsgarantin, alltså att de som gjort insättningar i sådana har dessa skyddade vid en konkurs? (*indexfråga 10p, 2 poäng per rätt svar*)
 - a. Lönekonto
 - b. Individuellt pensionssparande i bank
 - c. Sparkonto
 - d. Fondsparande
 - e. Pensionssparande utanför bank
10. Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som för företag eller andra juridiska personer? (*indexfråga 5p*)
11. Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt denna lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetalt till spararna? (*indexfråga 15p*)
12. Om din bank skulle gå i konkurs, hur stor förtroende har du för att du kommer att få tillbaka dina insatta pengar från insättningsgarantin?
13. Vet du vem som hanterar insättningsgarantin, EU, svenska staten eller bankerna? (*indexfråga 5p*)
14. Vet du vilken myndighet? Är det Finansinspektionen, Finansdepartementet, Riksgälden, Riksbanken, Skatteverket eller Försäkringskassan? (*indexfråga 5 p*)
15. Har du under det senaste året fått information om insättningsgarantin från en bank eller ett finansföretag där du har konto?

16. Det är Riksgälden som ansvarar för hanteringen av insättningsgarantin. Riksgälden är en myndighet som dessutom ansvarar för den statliga upplåningen och stödet till banker i kris. Hur stort är ditt förtroende för Riksgälden som myndighet?
17. Har ditt personliga sparande på konto i olika finansföretag någon gång under de två senaste åren överstigit 500 000 kronor?
18. I Riksgäldens ansvar ligger att informera om hur insättningsgarantin fungerar. Hur skulle du själv vilja ta del av sådan information från Riksgälden, skulle det vara t. ex. från din bank, brevledes, på internet t.ex. Riksgäldens webbplats eller via massmedier t. ex. via TV, radio, tidningar eller via sociala medier eller på något annat sätt?

3.2 Konfidensintervall och signifikansnivåer

I rapporten används genomgående 95 % signifikansnivåer. I medföljande bilagor finns tabeller över resultatet dels på totalnivå men även uppdelat efter flertal bakgrundsvariabler såsom kön, ålder, utbildning, bostadsort etc. I tabellerna har signifikanta skillnader markerats med ett + eller – beroende på om resultatet skiljer sig positivt eller negativt gentemot komplementgruppen. Nedan presenteras några exempel på konfidensintervall på en 95% konfidensnivå:

1 000 intervjuer	500 intervjuer
ca 10 %: 8 – 10 %	ca 10% 7,5 – 12,5 %
ca 20 %: 17,5 – 22,5 %	ca 20 %: 16,5 - 23,5 %
ca 30 %: 27 - 33 %	ca 30 %: 26 – 34 %
ca 40 %: 37 – 43 %	ca 40 %: 35,7 – 44,3 %
ca 50 %: 47 – 53 %	ca 50 %: 45,5 – 54,5 %

4. Presentation av undersökningsresultat

4.1 Spontan kännedom

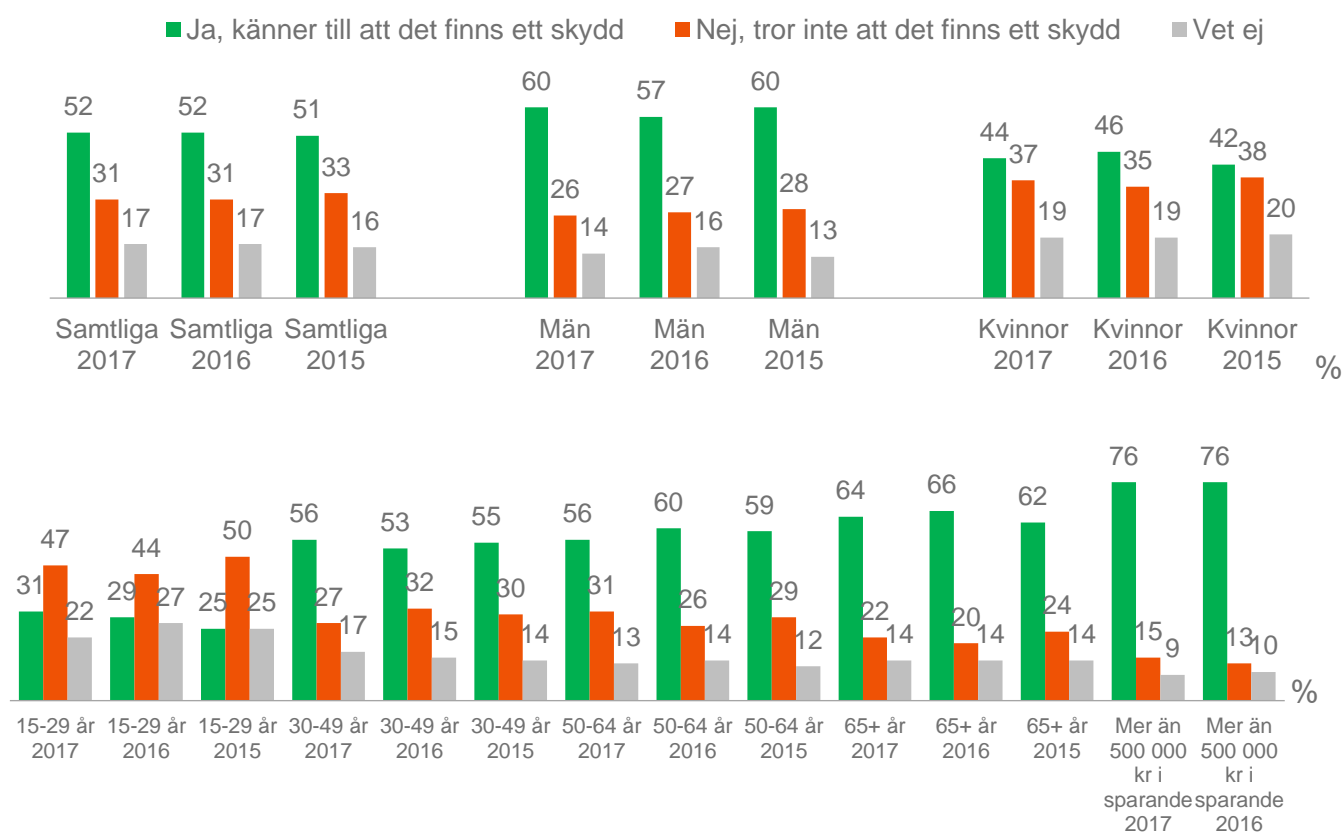
I undersökningens första fråga tillfrågas respondenterna om de känner till att det finns något skydd för penninginsättningar om en bank eller ett finansföretag skulle gå i konkurs. Andelen som anger att de känner till att det finns ett sådant skydd för penninginsättningar är liksom i fjolårets mätning 52 procent. Även andelarna som uppger att de tror att det inte finns något skydd (31%) eller inte vet (17%), är identiska med 2016.

Skillnaden mellan svaren från kvinnor respektive män kvarstår från tidigare år, där män i långt högre grad uppger att de känner till skyddet för penninginsättningar jämfört med kvinnor (60% bland män, 44% kvinnor).

Kännedomen bland de som är yngre än 30 år, är fortsatt avsevärt lägre än bland de äldre åldersgrupperna. Som högst är kännedomen bland de personer som är 65 år eller äldre (64%).

Spontan kännedom

Bas: Samtliga (1000)

Årets undersökning visar inte på några signifikanta skillnader i den spontana kännedomen om den statliga insättningsgarantin, varken totalt sett eller nedbrutet på kön eller olika åldersgrupper jämfört med ifjol. Även bland de som under de senaste två åren har eller har haft ett sparande som överstigit 500 000 kr är kännedomen i paritet med 2016 års mätning. Andelen ur

denna grupp som känner till att ett skydd för penninginsättningar finns är fortsatt mycket högre än för övriga, och uppgår i årets mätning till 76 procent.

Även den högre kännedomsnivån bland de med högre utbildning (högsta avslutade utbildning är på universitet- eller högskolenivå) kvarstår sedan tidigare mätningar. Denna grupp har en spontan kännedom på 60%, vilket ska jämföras med 49% bland dem där högsta avslutade utbildning är på gymnasienivå och 38% bland dem med enbart grundskoleutbildning. Jämfört med övriga geografiska regioner finns högst kännedom i Norra Sverige (69%).

Sett till sysselsättning har tjänstemän högre kännedom jämfört med övriga grupper. Bland dem är den spontana kännedomen om insättningsgarantin 66% att jämföra med 43% bland egenföretagare, 40% bland arbetare och 29% bland arbetslösa. Det finns också ett tydligt samband mellan hushållsinkomst och kännedomen om skyddet för penninginsättningar. Bland de med hushållsinkomst över 600 000 kronor per år, svarar 62% att de känner till insättningsgarantin, en signifikant högre andel än de med en årlig hushållsinkomst under 350 000 kronor per år (47%).

4.2 Hjälpst kännedom

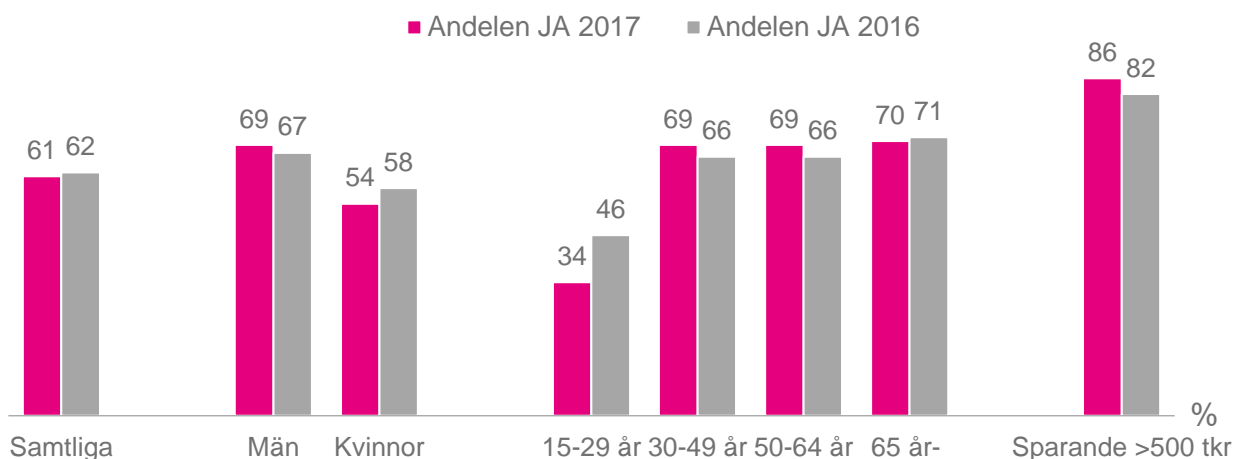
När insättningsgarantin förklarats för respondenterna ökar kännedomen och det är 61% som anger att de hört talas om denna. Kännedomsnivån skiljer sig inte signifikant från fjolårets mätning. Detsamma gäller skillnaden mellan spontan och hjälpst kännedom. Andelen som anger att de inte hört talas om insättningsgarantin, även efter att ha fått den förklarad för sig är identisk med 2016 – 37%.

Skillnaden mellan män och kvinnors hjälpta kännedom är större än i 2016 års mätning, då fler män och färre kvinnor i år svarar ja på frågan jämfört med föregående år. Skillnaderna för respektive kön är inte signifikanta men gapet dem emellan ökar ändå tydligt – från 9 procentenheter i skillnad 2016 till 15 i år.

Kännedomen bland de yngsta, 15-29 år, ökar enbart med 3 procentenheter efter att begreppet förklarats för dem och den hjälpta kännedomen för denna grupp är därmed signifikant lägre jämfört med 2016 års nivå. I övrigt är resultatet bland de äldre åldersgrupperna snarlikt föregående år. Kännedomen bland de med ett sparande som någon gång överstigit 500 000 kr under de senaste 2 åren ökar med 4 procentenheter, till 86%. Ökningen är dock inte statistiskt säkerställd.

Hjälpst kännedom

Bas: Samtliga (1000)

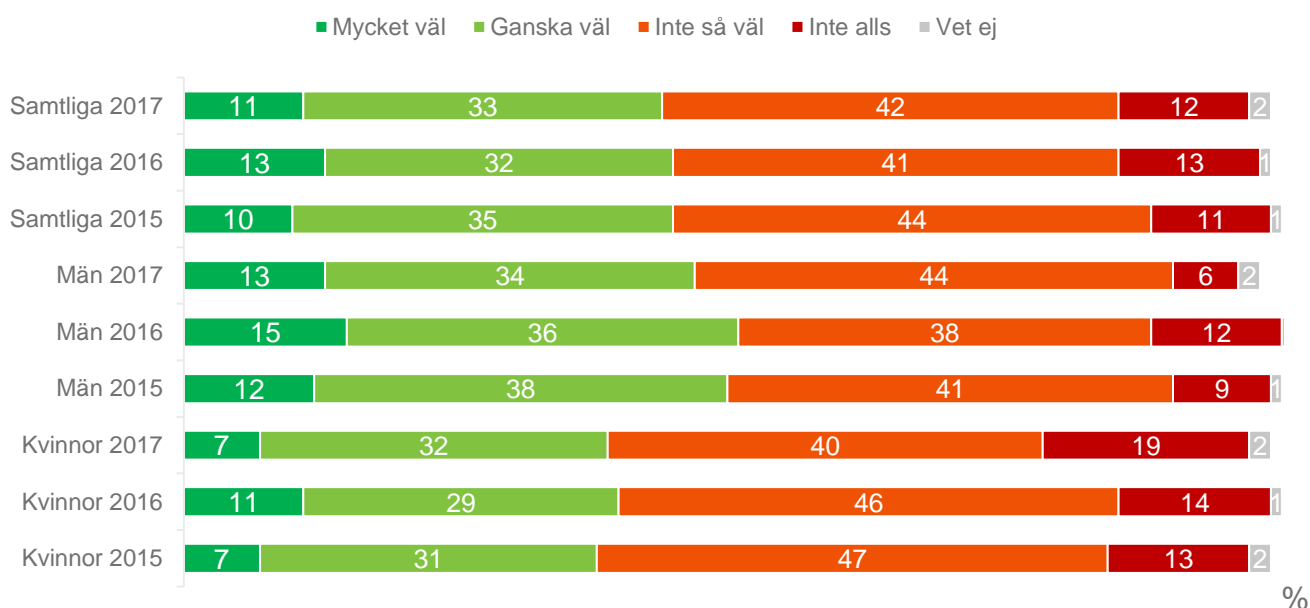

4.3 Upplevd kunskap

Efter den hjälpta kännedomen får de som angett att de känner till insättningsgarantin frågan om hur *väl* de anser sig känna till den. Svartalternativen läses upp och lyder: *inte alls, inte särskilt väl, ganska väl* eller *mycket väl*. Möjlighet finns även till att besvara frågan med *vet ej* men detta alternativ har inte lästs upp för intervjupersonen.

Upplevd kunskap om insättningsgarantin

Bas: 2017: 640 intervjuer, 2016: 620, 2015: 631

Det har inte skett några signifikanta förändringar i allmänhetens upplevda kunskap om insättningsgarantin då 44% i år anger att de känner till den ganska eller mycket väl. Fjolårets motsvarande andel var 45%. Andelen som svarar inte så väl eller inte alls ligger kvar på samma nivå som 2016 – 54%.

Männen skattar sin kunskap högre än kvinnorna: 47% av dem svarar att de känner till hur insättningsgarantin fungerar ganska eller mycket väl jämfört med 39% bland kvinnorna. Även om respektive andel skiljer sig något från föregående år ligger skillnaderna inom felmarginalen. Bland de som är 65 år eller äldre anger en högre andel att de känner till hur insättningsgarantin fungerar, och mer än hälften svarar mycket eller ganska väl (57%).

Höginkomsttagare skattar sin kunskap högre än övriga grupper (15% svarar mycket väl), liksom dem med ett sparande som överstigit 500 000 kronor under de senaste två åren (21%). Totalt sett minskar dock andelen med ett sparande som svarar att de har goda kunskaper om insättningsgarantin (angett mycket eller ganska väl), från 69% 2016 till 62% i årets mätning. Nedgången är dock inte statistiskt säkerställd.

4.4 Tilläggsbelopp

Ansökan

Det är fortsatt ca en av tio (9%) som uppger att de känner till att man kan ansöka om ett tilläggsbelopp för insättningar som berör särskilda livshändelser. Motsvarande andel 2016 var 8 procent. 88 procent svarar 2017 nej på frågan om kännedom, och 3 procent svarar *vet ej*. Den äldsta gruppen (65 år eller äldre) utmärker sig där enbart 4 procent uppger att de känner till tilläggsbeloppet, vilket är signifikant lägre än i de yngre åldersgrupperna.

Högsta beloppet

De respondenter som uppgav att de känner till tilläggsbeloppet för insättningar som berör särskilda livshändelser fick därefter en uppföljande fråga om vilken nivå detta belopp som mest kan uppgå till. En majoritet (61%) uppgav att de inte visste det maximala beloppet. Rätt svar på frågan om hur stort tilläggsbeloppet som mest kan uppgå till är 5 miljoner. Totalt 3 procent av de tillfrågade svarade inom svarsalternativet 3-5 miljoner. I fjolårets undersökning svarade ingen respondent inom detta intervall.

4.5 Faktisk kunskap

För att mäta den faktiska kunskapen ställs ett antal kunskapsfrågor till respondenten. Rätt svar ger ett visst antal poäng, och olika frågor ger olika mycket poäng. Som mest kan en respondent få 100 poäng om denne svarar rätt på samtliga frågor.

Kunskapsfrågorna har enbart ställts till de personer som tidigare uppgett att de har hört talas om insättningsgarantin. De personer som inte känner till insättningsgarantin efter erinran får i indexeringen 0 poäng. Alla tillfrågade inkluderas därmed i beräkningen av kunskapsindex, även de som inte har besvarat kunskapsfrågorna.

I tabellen nedan presenteras fördelningen av kunskapspoäng dels på totalnivå, dels uppdelat på bakgrundsvariablerna kön, ålder och sparande. Som tidigare nämnts delas antalet poäng in och klassificeras på följande sätt:

Dåliga kunskaper: 0-24 poäng

Ganska dåliga kunskaper: 25-49 poäng

Ganska bra kunskaper: 50-74 poäng

Bra kunskaper: 75-100 poäng

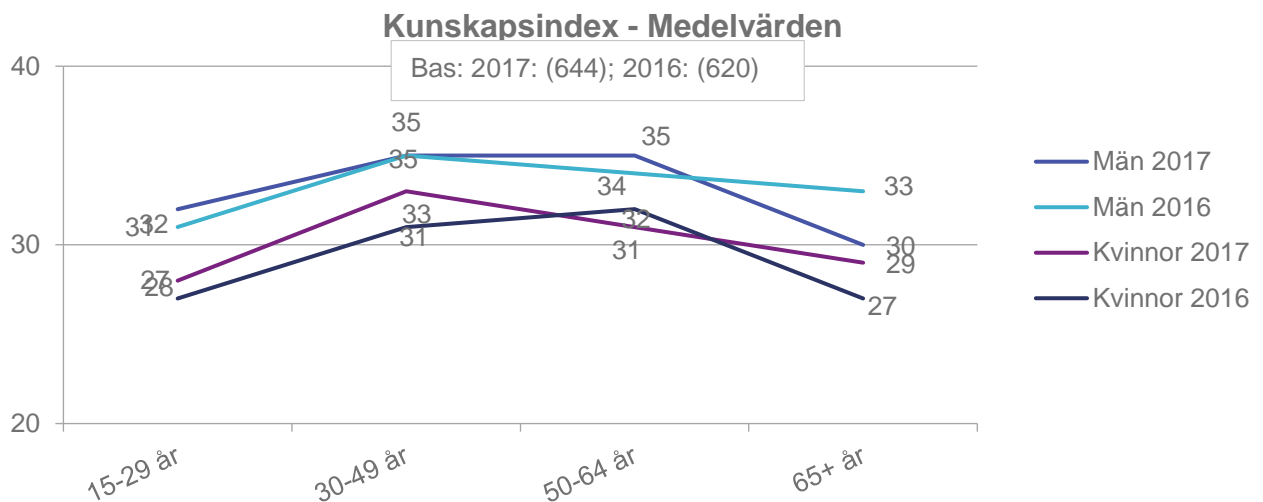
Kunskapsindex 2017	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65+ år	Sparande >500 tkr
Bra kunskaper (75p-100p)	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	1 %
Ganska bra kunskaper (50p-74p)	6 %	8 %	3 %	3 %	6 %	12+ %	3 %	11 %
Ganska dåliga kunskaper (25p-49p)	31 %	33 %	28 %	17 %	38 %	31 %	33 %	56+ %
Dåliga kunskaper (0p-24p)	63 %	57 %	69 %	80 %	55 %	57 %	63 %	31- %
Snittpoäng	20	24	17	11	24	24	21	31+

Resultaten gällande kunskapsnivån hos den svenska allmänheten är mycket snarlika de tidigare årens. I årets mätning har 63% dålig kunskap, och 31% ganska dålig kunskap. Enbart 1% har bra kunskap och 6% ganska bra kunskap.

Medelpoängen är på totalnivå oförändrad (20 poäng) men sjunker för den yngsta målgruppen (15-19 år, från 14 till 11). Högst kunskap finns hos män och personer som är 30 år och äldre.

Eftersom de personer som inte har hört talas om insättningsgarantin automatiskt får 0 poäng i kunskapsindexeringen påverkas resultatet negativt av att en stor andel personer inte känner till insättningsgarantin. När dessa personer exkluderas ökar naturligt medelpoängen, från 20 till 32 poäng, samma nivåer som 2016.

Nedan syns medelpoängen fördelat på män och kvinnor (med personer som inte alls känner till insättningsgarantin exkluderade).

Kunskapen bland män i åldern 65+ år gått ner från något jämfört med 2016 års mätning, från 33 till 30 i medelpoäng. I övrigt ses inga anmärkningsvärda förändringar i kunskapsindex för de olika grupperna ovan.

I tabellen nedan visas andelen rätt svar per fråga, det korrekta svaret är inskrivet i parentes efter frågan. Basen för nedanstående frågor är de som uppgett att de känner till insättningsgarantin (644 personer).

Årets resultat är i likhet med tidigare mätningar. Det är fortfarande gällande hur stort belopp som skyddas av insättningsgarantin och utbetalningstid som allmänhetens kunskaper är som lägst. Det finns även fortsatt bristande kunskaper i vissa avseenden gällande vilka företag och sparandeformer som omfattas av insättningsgarantin.

Kunskapsfråga 2017	Maxpoäng per fråga	Andel rätt svar - samtliga	Andel rätt svar – Sparande >500 tkr
Hur stort belopp tror du skyddas av insättningsgarantin? (100 000 euro/950 tkr)	25	6 %	11 %
Tror du att beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (Per person och bank)	25	53 %	60 %
Vilka företag omfattas av insättningsgarantin...?	10		
Banker (ja)	2	95 %	97 %
Kreditmarknadsföretag (ja)	2	18 %	17 %
Värdepappersbolag (ja)	2	38 %	36 %
Försäkringsbolag (nej)	2	30 %	40 %
Fondbolag (nej)	2	50 %	53 %
Vilka sparformer omfattas av insättningsgarantin?	10		
Lönekonto (ja)	2	85 %	88 %
Sparkonto (ja)	2	92 %	96 %
Individuellt pensionssparande i bank (nej)	2	18 %	19 %
Fondsparande (nej)	2	46 %	54 %
Pensionssparande utanför bank (nej)	2	68 %	71 %
Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag eller andra juridiska personer? (Privatpersoner och juridiska personer)	5	36 %	31 %
Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald till spararna? (7 dagar)	15	2 %	1 %
Vet du vem som hanterar insättningsgarantin? (Staten)	5	72 %	80 %
Vet du vilken myndighet? (Riksgälden)	5	25 %	25 %
Totalt	100		

Kunskapsfråga 2016	Maxpoäng per fråga	Andel rätt svar - samtliga	Andel rätt svar - Sparande >500 tkr
Hur stort belopp tror du skyddas av insättningsgarantin? (100 000 euro/800-950 tkr)	25	6 %	15 %
Tror du att beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (Per person och bank)	25	43 %	47 %
Vilka företag omfattas av omfattas av insättningsgarantin...?	10		
Banker (ja)	2	93 %	97 %
Kreditmarknadsföretag (ja)	2	20 %	17 %
Värdepappersbolag (ja)	2	37 %	27 %
Försäkringsbolag (nej)	2	30 %	35 %
Fondbolag (nej)	2	50 %	55 %
Vilka sparformer omfattas av insättningsgarantin?	10		
Lönekonto (ja)	2	87 %	86 %
Sparkonto (ja)	2	93 %	94 %
Individuellt pensionssparande i bank (nej)	2	19 %	20 %
Fondsparande (nej)	2	48 %	49 %
Pensionssparande utanför bank (nej)	2	71 %	77 %
Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag eller andra juridiska personer? (Privatpersoner och juridiska personer)	5	40 %	40 %
Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald till spararna? (20 dagar)	15	12 %	9 %
Vet du vem som hanterar insättningsgarantin? (Staten)	5	71 %	73 %
Vet du vilken myndighet? (Riksgälden)	5	29 %	30 %
Totalt	100		

Belopp som skyddas av insättningsgarantin

Liksom tidigare år fick respondenterna som svarat att de kände till insättningsgarantin, fritt svara på hur stort belopp de tror omfattas av insättningsgarantin som mest. De kunde välja mellan att ge sitt svar i antingen svenska kronor eller i euro. Inga svarsalternativ lästes alltså upp av intervjuarna. Det som räknas som det rätta svaret är 950 000 svenska kronor eller 100 000 euro. Av de som hört talas om insättningsgarantin uppger 4 procent den korrekta summan 950 000 svenska kronor och 2 procent 100 000 euro, vilket ger en total andel rätt svar på 6 procent. Andelen är i paritet med motsvarande från fjolårets mätning.

En relativt stor andel, 28%, av de som känner till insättningsgarantin svarar att de inte vet hur stort belopp den täcker. Andelen kvinnor som svarat "vet ej" är högre än den för männen, men könsskillnaden har dock minskat något jämfört med tidigare år. 2017 är det 37% av kvinnorna och 21% av männen som svarar *vet ej*, jämfört med 43% för kvinnor och 22% för män 2016.

Det är 11% av de som någon gång under de senaste två åren har eller har haft ett sparande som överstigit 500 000 kronor och som hört talas om insättningsgarantin som vet hur stort belopp den täcker. 9% ur denna grupp svarar 950 000 kronor medan 2 procent svarar 100 000 euro. Resultatet är det omvända jämfört med 2016 då 3% svarade rätt i kronor och 7% angav det rätta beloppet i Euro.

Vem som skyddas

Andelen som svarar rätt på frågan om vem insättningsgarantin skyddar (per person och bank) ökar marginellt, från 51% 2016 till 53% 2017. De könsskillnader som vi såg föregående år har nu försvunnit och det finns inte längre någon signifikant skillnad i kunskap mellan könen gällande vem som skyddas. 55% av männen och 51% av kvinnorna uppger i år rätt svar.

Personer som är 65 år eller äldre har i lägre grad än yngre angett rätt svar. 47 procent av de svarande i denna grupp angav rätt svar. I övrigt visar mätningen inte på några signifikanta skillnader i kunskap mellan de olika åldersgrupperna även om gruppen 30-49 år i högst utsträckning svarar rätt på frågan (58%).

Av de som under de senaste två åren har haft ett sparande som överstiger 500 000 kronor svarar 60 procent rätt på frågan om vem som skyddas av insättningsgarantin, helt i nivå med 2016 års resultat.

Företag som omfattas

I årets undersökning ökar andelen respondenter som svarar rätt på frågan om huruvida banker omfattas av insättningsgarantin marginellt, från 93% till 95%. Bland gruppen som har haft ett sparande över 500 000 är andelen precis som 2016 97%. Inte heller i detta års mätning finns några större skillnader mellan kvinnor och män. 93% respektive 96% svarar rätt.

18% svarar ja på frågan om kreditmarknadsföretag omfattas av insättningsgarantin vilket är rätt svar och i linje med föregående år då andelen var 19%.

En knapp tredjedel, 30% svarar rätt att försäkringsbolag inte omfattas av insättningsgarantin. Det finns inga signifikanta könsskillnader i resultaten och heller inte sett till olika åldersgrupper. Bland personer som har haft sparmedel över 500 000 kronor svarar en större andel rätt, 40%, vilket är i paritet med motsvarande andel 2016.

Hälften (50%) av de tillfrågade svarar rätt på frågan om huruvida fondbolag täcks av insättningsgarantin (nej). Det finns inga skillnader i andelen rätt svar mellan dem med ett sparande över 500 000 och de utan och inte heller mellan kvinnor och män. Däremot svarar personer under 50 år i högre utsträckning fel på frågan jämfört med äldre. Bland de under 30 år är det 57% som felaktigt svarar ja på frågan och bland de mellan 30 och 49 år är andelen 47%.

Sparformer som omfattas

På totalnivå skiljer sig inte svaren på frågan om vilka sparformer som omfattas av insättningsgarantin nämnvärt från fjolårets mätning. En stor majoritet anger sparkonto (92%) och lönekonto (85%). Andelen som svarar rätt är signifikant högre bland respondenter mellan 30 och 49 år jämfört med resterande. I övrigt syns inga skillnader mellan män, kvinnor eller ålderskategorier. Bland de med ett stort sparande på 500 000 kronor sjunker dock andelen som svarar sparkonto från 100% 2016 till 96% i år.

Mer än tre av fyra (77%) ger fel svar när det gäller individuellt pensionssparande i bank. Personer i åldern 30-49 år har minst kunskaper där 81% svarar fel, vilket är signifikant fler i jämförelse med övriga åldersgrupper. Liksom tidigare svarar de i den övre ålderskategorin i högre utsträckning än yngre att de inte vet om individuellt pensionssparande i bank omfattas eller inte (12%). Det går inte att se några signifikanta skillnader mellan könen (män 75% och kvinnor 78%)

Vem insättningsgarantin gäller, utbetalning och ansvarig myndighet

En dryg tredjedel (36%) svarar att den statliga insättningsgarantin ger skydd åt både privatpersoner och juridiska personer, vilket är rätt svar. Andelen är densamma som i fjolårets mätning.

Även andelen som vet att det är staten som är ansvarig för insättningsgarantin är densamma som 2016 – 72%. Män svarar i högre utsträckning än kvinnor att det är staten som hanterar skyddet för penninginsättningar (78% jämfört med 64%).

En fjärdedel (25%) av de som vet att det är staten som hanterar insättningsgarantin vet också att det är Riksgälden som är ansvarig för detta. Inte heller det är någon skillnad mot föregående mätning (24%).

Kunskapen om att det inte får ta längre än 7 arbetsdagar för en utbetalning efter en eventuell konkurs är fortsatt låg. Enbart 2% anger detta alternativ. En majoritet (57%) svarar att de inte vet hur lång tid utbetalningen får ta. 15% svarar mellan 31 och 90 dagar och 12% tror 15-30 dagar. Även i år anger kvinnor i högre grad än män att de inte kan besvara frågan (63% respektive 52%).

4.6 Förtroende för Riksgälden och insättningsgarantin

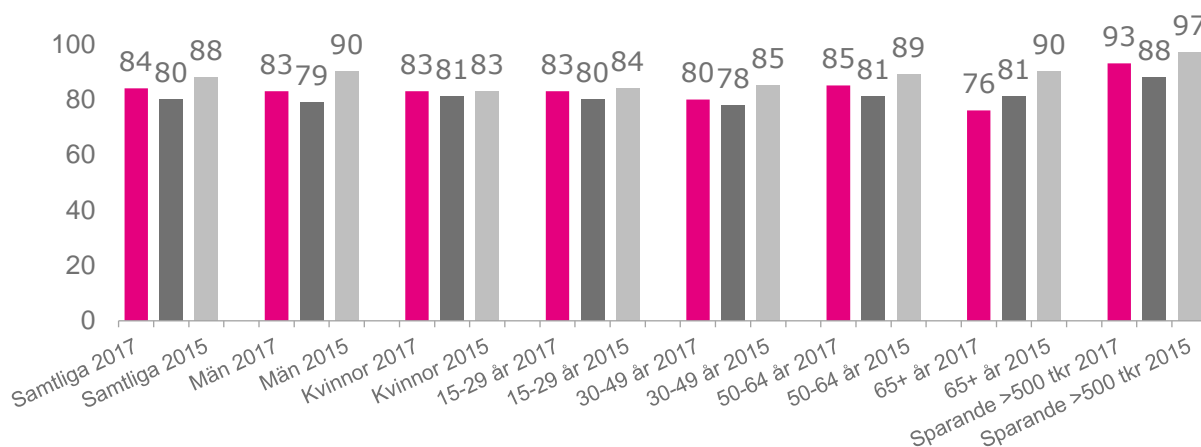
Det finns en liten (ej statistiskt säkerställd) ökning i förtroendet för att få tillbaka pengar från insättningsgarantin i det fall ens bank skulle gå i konkurs. 84% av de som känner till insättningsgarantin uppger 2017 att de har ett ganska eller mycket stort förtroende jämfört med 80% 2016.

Likt föregående år är det signifikant fler män (40%) än kvinnor (32%) som uppger att de har ett *mycket stort* förtroende för insättningsgarantin. Individuer vars sparmedel överstigit 500 000kr under de senaste två åren har högst förtroende för insättningsgarantin. Varannan (50%) ur denna grupp har ett mycket stort förtroende och 43% har ett ganska stort förtroende. Det finns inga signifikanta förändringar inom gruppen jämfört med förra året då 43% respektive 45% hade ett mycket eller ganska stort förtroende.

Förtroendet för Riksgälden som myndighet (68% ganska eller mycket högt förtroende) ligger i paritet med föregående år (70%). Fler män än kvinnor har ett ganska eller mycket högt förtroende, 73 respektive 63 procent. Kvinnor har i sin tur i högre grad än män inte kunnat svara på frågan och angett svaret *vet ej* (25 respektive 14 procent). Andelen unga med ett högt förtroende är mindre jämfört med motsvarande andel hos äldre. Förklaringen är en betydligt högre andel *vet ej* i denna åldersgrupp (31%).

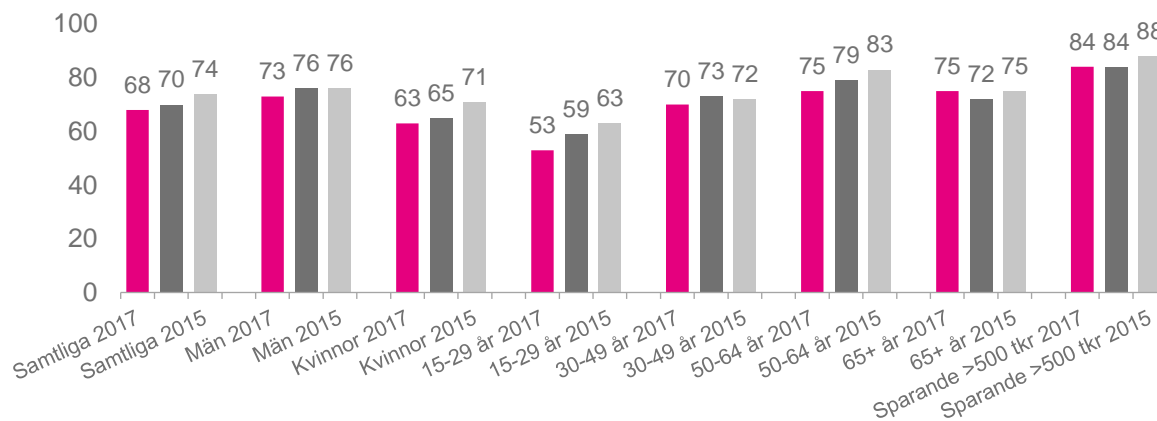
Andel stort förtroende för insättningsgarantin

Bas: 2017: 644, 2016: 620, 2015: 631, (känner till insättningsgarantin enligt fråga 2)

Andel stort förtroende för Riksgälden

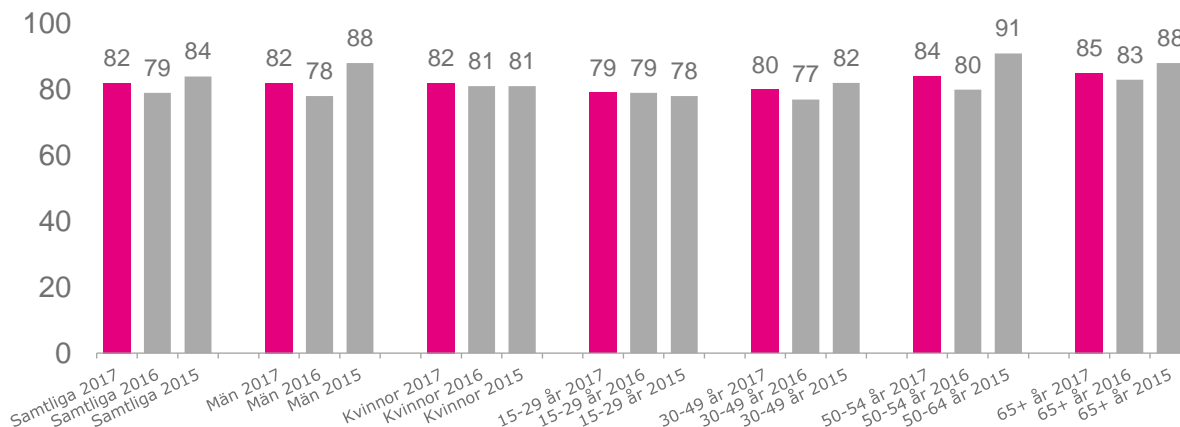
Bas: Samtliga (1000)

I grafen nedan har förtroendet för insättningsgarantin och Riksgälden slagits samman. Detta för att ge en samlad bild av förtroendet. Främst har förtroendet för insättningsgarantin använts, men om denna uppgift saknas (om respondenten uppgett *vet ej* eller *ej svar*) ersätts detta med förtroendet för Riksgälden. Denna sammanslagning gör att tolkningar av det resultatet som redovisas i grafen nedan bör göras med viss försiktighet.

Andel stort förtroende

Bas: 2017:864 2016: 870, 2015: 884, 2014: 903 (samtlige exkl. "vet ej"-svar)*

*Endast aktiva svar ingår i basen. Ej aktiva svar som *ej svar* eller *vet ej* i frågan om förtroende för insättningsgarantin har i första hand ersatts med svar om förtroende för Riksgälden. Har personen även svarat *vet ej* när det gäller förtroende för Riksgälden har svaret exkluderats ur basen.

4.7 Information om insättningsgarantin

Föredragen informationskälla

I likhet med tidigare år är via bank/finansföretag (43%) den mest nämnda källan från vilken respondenterna vill få information om insättningsgarantin. Alternativet nämns i signifikant högre grad av kvinnor (47%) än av män (40%). Även om män i lägre utsträckning än kvinnor föredragit detta alternativ är det den mest nämnda källan även bland män.

Jämfört med kvinnor har män i signifikant högre utsträckning svarat att de skulle vilja att få informationen via Internet, t.ex. Riksgäldens webbplats, och i signifikant lägre utsträckning uppgett alternativet dagstidning.

I snitt angavs i årets mätning något färre alternativ per person (1,58 st), jämfört med år 2016 (1,72 st). Likt tidigare år väljer kvinnor i snitt fler alternativ än män (1,64 mot 1,52 svar).

Andelen som vill ha informationen via sociala medier (12%) har minskat sedan år 2016 (15%). Denna andel är fortsatt signifikant större bland de som är 15-29 år än bland äldre, men har i den unga åldersgruppen minskat stort jämfört med ifjol, från 30 procent 2016 till 19 procent i år. Även de som önskar bli informerade om insättningsgarantin via internet, tex Riksgäldens webbplats har bland alla respondenter minskat jämfört med 2016 års mätning. Då uppgav 31 procent detta alternativ, medan motsvarande i år uppgår till en knapp fjärdedel (24%). Minskningen har framförallt skett bland kvinnor och bland yngre. Det finns även på totalnivå en nedgång i andelen som önskar bli informerade via dagstidning (10% 2017 mot 13% 2016).

Informationskälla 2017	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65- år	Sparande >500 tkr
Via din bank/finansföretag	43 %	40 %	47+ %	38 %	46 %	43 %	46 %	52 %
Brevledes	32 %	29 %	35 %	29 %	31%	33 %	36 %	31 %
Internet, t.ex. Riksgäldens webbplats	24 %	29+ %	19- %	27 %	25 %	31 %	13 %	24 %
TV	15 %	15 %	16 %	16 %	17 %	13 %	15 %	10 %
Dagstidning	10 %	8- %	13+ %	11 %	11 %	9 %	10 %	9 %
Radio	10 %	9 %	12 %	10 %	11 %	11 %	9 %	6 %
Sociala medier	12 %	12 %	12 %	19 %	15 %	8 %	5- %	6 %
Annat sätt	5 %	5 %	5 %	1 %	7 %	8 %	2 %	6 %
Vet ej	5 %	6 %	5 %	7 %	2 %	4 %	11 %	3 %

Informationskälla 2016	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65- år	Sparande >500 tkr
Via din bank/finansföretag	47+ %	43- %	50+ %	48 %	47 %	41 %	50 %	50 %
Brevledes	33 %	32 %	34 %	25- %	36 %	38 %	33 %	41 %
Internet, t.ex. Riksgäldens webbplats	31 %	31 %	31 %	39+ %	33 %	31 %	20- %	33 %
TV	16 %	17 %	16 %	17 %	18 %	16 %	13 %	16 %
Dagstidning	13 %	10- %	16+ %	17 %	14 %	16 %	10 %	11 %
Radio	12 %	10 %	14 %	16 %	13 %	8 %	10 %	12 %
Sociala medier	15 %	12- %	17+ %	30+ %	14 %	10 %	5- %	13 %
Annat sätt	3 %	3 %	2 %	3 %	3 %	3 %	2 %	5 %
Vet ej	4 %	4 %	3 %	2 %	2- %	5 %	7+ %	1 %

Information från banker

Enligt nya regler ska banker och finansföretag årligen informera sina kunder om insättningsgarantin. Totalt uppger en knapp femtedel (18%) att de tagit del av sådan information från en bank eller ett finansföretag där de har konto. 72 procent menar att de inte har fått sådan information medan en av tio (10%) uppger att de inte vet.

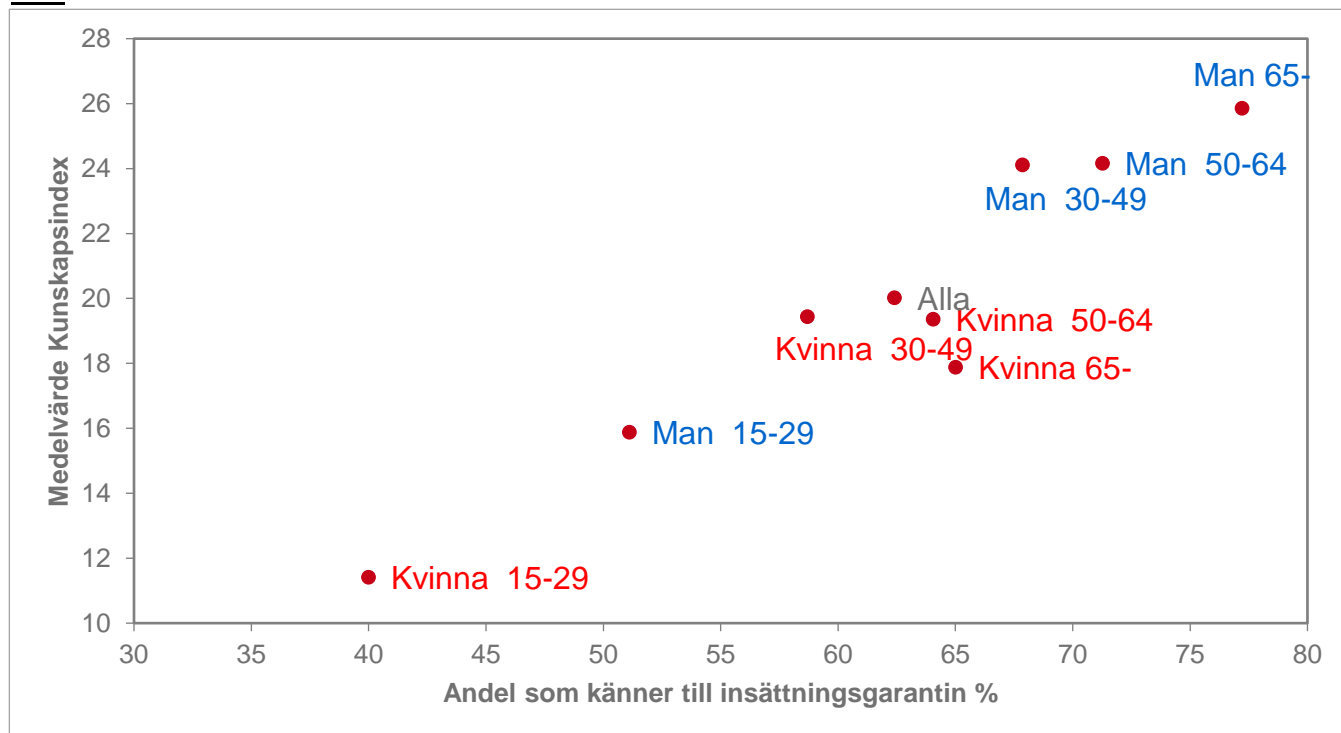
Andelen som uppger att de fått information om insättningsgarantin enligt ovan är högre bland män (23%) än bland kvinnor (14%). Nedbrutet på olika ålderskategorier ses inga signifikanta skillnader dem emellan. De som under de senaste två åren haft ett sparande som uppgått till mer än 500 000 kronor utmärker sig i frågan med en högre andel (34%) som uppger att de fått denna information, jämfört med resterande.

4.8 Kunskap och förtroende

Faktisk och upplevd kunskap

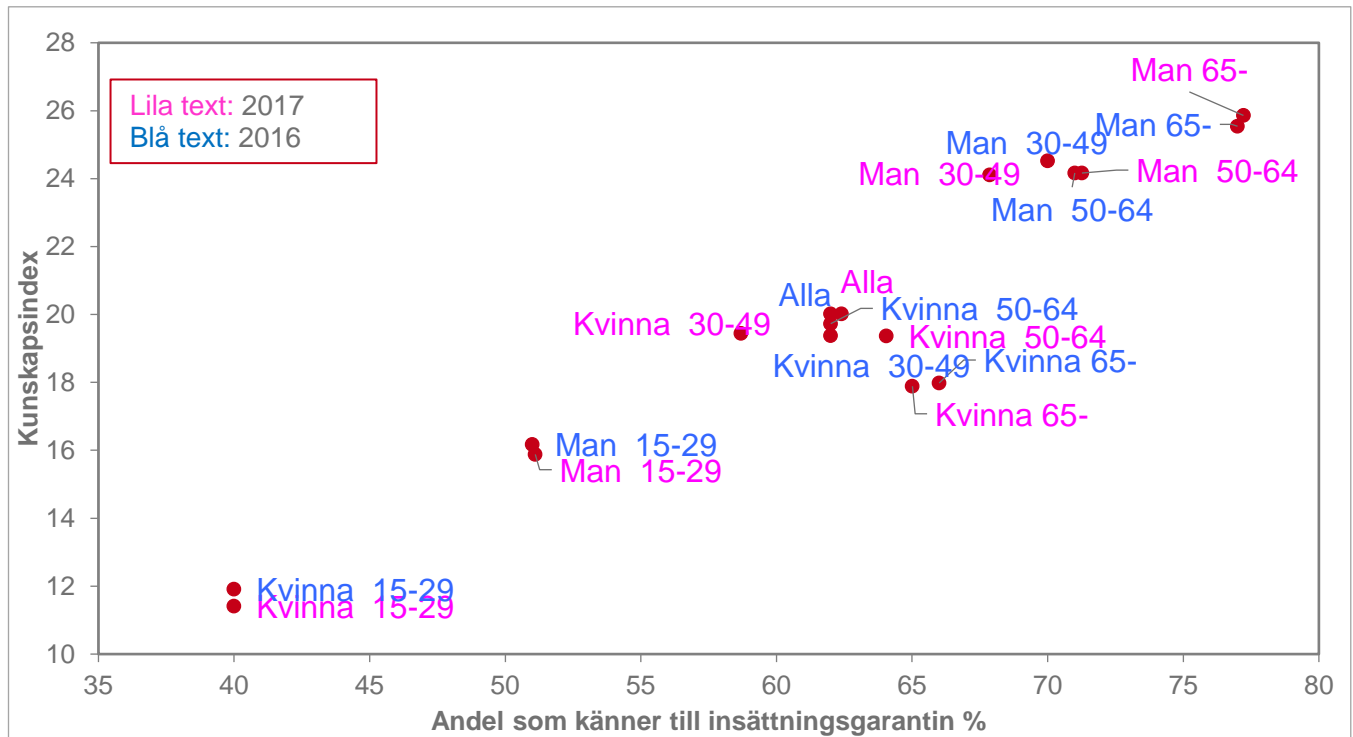
I bilden nedan ses sambandet mellan faktisk kunskap (kunskapsindex), och andelen som säger sig känna till insättningsgarantin. Det finns precis som i tidigare mätningar ett fortsatt starkt samband mellan de båda variablerna.

2017

Äldre män (65 år och äldre) är den grupp som fortsatt har både störst andel som säger sig känna till insättningsgarantin samt har högst medelvärde av kunskapsindex. Kvinnorna i alla ålderskategorier undantaget de yngsta (15-29 år) ligger nära varandra både gällande uppskattad kännedom om insättningsgarantin och faktisk kunskap. De ligger även nära det totala snittet. De yngsta kvinnorna har låg andel som känner till insättningsgarantin och även lågt medelvärde i kunskapsindexet.

Kunskap Förändring mellan 2016 och 2017

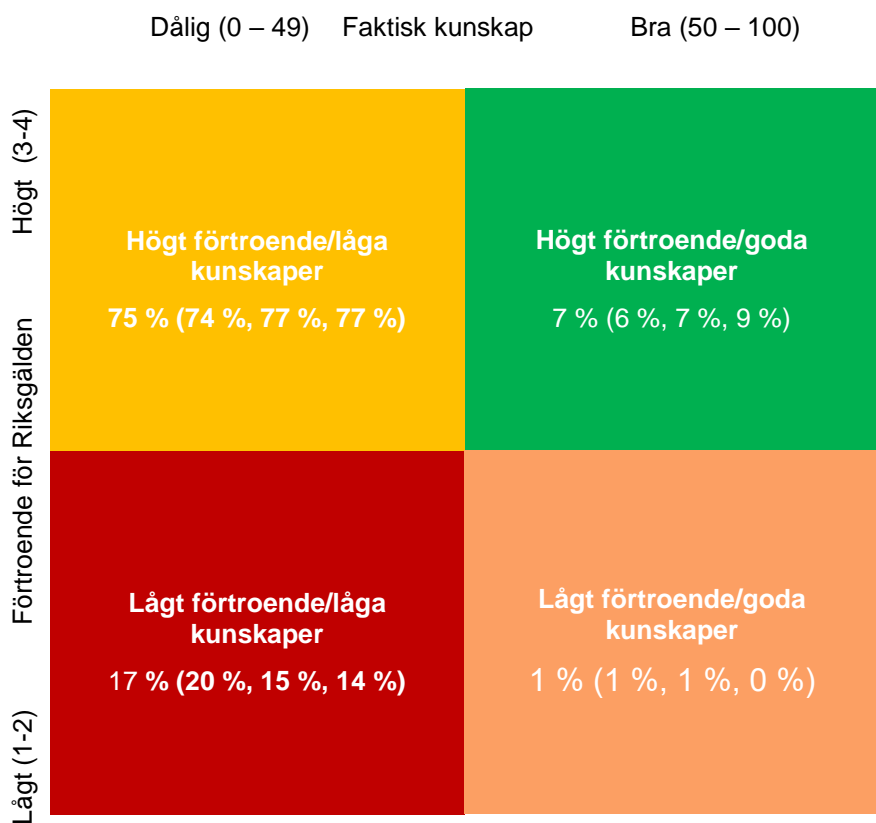

Vid jämförelse med 2016 års mätning ses i regel mycket små förflyttningar. För nästan samtliga delmålgrupper är årets resultat i paritet med föregående års mätning. Undantaget är gruppen kvinnor i åldern 30-49 i år, där andelen som uppger sig känna till insättningsgarantin är något lägre jämfört med föregående år samtidigt som den faktiska kunskapen i denna grupp är oförändrad.

Faktisk kunskap och förtroende

Matrisen nedan delar in respondenterna i fyra olika segment baserat på nivå av kunskap och förtroende för Riksgälden.

Respondenterna fördelas i likhet med 2016, vilket är att förvänta då det på totalnivå inte skett några signifikanta förändringar mellan åren på de frågor som skapar matrisen. Det klart största segmentet är de som har ett högt förtroende men låga kunskaper om insättningsgarantin (75%), medan det minsta är de som har ett lågt förtroende men goda kunskaper (1%).

Signifikanta skillnader

Grupper med bas under 20 exkluderat

Högt förtroende/goda kunskaper

- + Män
- + 50-64 år
- +Egenföretagare
- + Göteborgsområdet
- + Höginkomsttagare

- Kvinnor
- 15-29 år
- 65+ år
- Arbetare/tjänstemän
- Sydsverige, Malmöområdet
- Låginkomsttagare

Högt förtroende/låga kunskaper

- + Yngre personer (-29 år)
- + Lägre inkomst
- + Gymnasieutbildning
- Stockholm, Göteborg, Malmö
- Högskole/universitetsutbildning
- 45-64 år

Lågt förtroende/låga kunskaper

- + 65+ år
- + Genomsnittlig inkomst
- + Högskole/Universitetsutbildn.

5. Slutsatser

Sammanfattningsvis är årets resultat mycket stabilt jämfört med föregående mätning. Det är fortsatt drygt hälften (52%) av den svenska allmänheten 15 år och äldre som har kännedom om att ett skydd för penninginsättningar finns. Även den faktiska kunskapen ligger på en oförändrad nivå, och förtroendet för både insättningsgarantin och Riksgälden är fortsatt högt. Även inom olika grupper i befolkningen ses i regel mycket få förändringar vid historisk jämförelse med 2016. De mönster som fanns då gäller därmed i det stora hela fortfarande:

- Män har högre kännedom om insättningsgarantin, faktisk kunskap och förtroende för Riksgälden jämfört med kvinnor.
- Yngre (15-29 år) har en lägre kunskap om insättningsgarantin jämfört med de äldre åldersgrupperna.
- Den viktiga målgruppen personer som har eller har haft ett högt sparande (över 500 000 kr någon gång under de senaste två åren), utmärker sig genomgående med högre andel rätt svar än övriga på de flesta kunskapsfrågorna som konstruerar kunskapsindex.

Den övergripande kunskapen om insättningsgarantin är fortsatt låg hos allmänheten. De med ett högt sparande utmärker sig positivt, men undantaget dessa ligger medelpoängen av kunskapsindexet för de olika demografiska grupperna lågt. På totalnivå får endast 7% av respondenterna över 50 poäng. Kunskapen varierar något mellan olika grupper men får betraktas som låg för samtliga.

Något som i framtiden skulle kunna höja kunskapsnivån såväl som kännedomsnivån är det nya krav som trätt i kraft där banker och finansföretag sedan ifjol årligen ska informera sina kunder om insättningsgarantin. 18 procent uppgav i årest undersökning att de fått sådan information. Det återstår att se om denna andel ökat i nästa års mätning. Att få information om insättningsgarantin just från sin bank eller finansföretag är det sätt som högst andel respondenter föredrar.

Årets undersökningsresultat påvisar både relativa styrkor och relativa brister gällande de tre huvudområdena kännedom, kunskap och förtroende. De mest betydande beskrivs i avsnittet nedan.

1.1 Relativa styrkor

Kännedom

Andelen som känner till insättningsgarantin både spontant och efter erinran är i likhet med 2016. Som vi sett i samtliga av de tidigare årens kännedomsundersökningar är personer med ett stort sparande den grupp som i särklass har den högsta kännedomen om insättningsgarantin. Den hjälpta kännedomen i denna grupp uppgår i år till 76%. Att kännedomen och kunskapen är förhållandevis hög i denna grupp är positivt.

Förtroende

En stor majoritet av svenskarna har ett högt förtroende för insättningsgarantin och Riksgälden. Totalt sett uppgår 84 respektive 68 procent att de har ett ganska eller mycket högt förtroende för insättningsgarantin respektive Riksgälden. Frågan om förtroende för Riksgälden ställs till samtliga respondenter, även de som inte känner till insättningsgarantin, medan förtroendet för insättningsgarantin endast ställs till de med kännedom om denna. Andelen som uppgår att de inte vet hur stort förtroende de har är därav betydligt högre för Riksgälden än för insättningsgarantin.

Mellan mätningarna 2015 och 2016 skedde en statistiskt säkerställd nedgång i andelen som uppgett att de har ett stort förtroende för insättningsgarantin. Denna nedgång har inte fortsatt i årets mätning, utan det finns istället en marginell ökning av förtroendet jämfört med 2016.

1.2 Relativa brister

Kännedom

Som tidigare nämnt är den totala andelen med kännedom om insättningsgarantin oförändrad mot 2016. Trots detta ses en negativ utveckling i den yngsta gruppen, 15-29 år. Signifikant färre i denna åldersgrupp har hört talas om insättningsgarantin efter erinran jämfört med år 2016. Kännedomen har i denna grupp minskat från 46 procent 2016 till 34 procent i år.

I årets undersökning är kännedomsgapet mellan män och kvinnors hjälpta kännedom något högre jämfört med ifjol. Det beror på att kännedomen bland kvinnor minskat något, och ökat något bland män. Inom de båda grupperna är dessa förändringar inte statistiskt säkerställda, men skillnaden i kännedom mellan könen har gått från 9 procentenheter 2016 till 15 procentenheter i år.

Kunskap

Som föregående år är kunskapspoängen överlag låga. Den genomsnittliga poängen för en individ i populationen är liksom i fjolårets mätning 20 poäng i kunskapsindex.

Den allra yngsta målgruppen utmärker sig förutom som den där kännedomen minskat, även som den där en minskad kunskap kan uppmätas. I denna målgrupp har medelpoängen i kunskapsindexet sjunkit, från 14 till 11 poäng. I övrigt har det genomsnittliga värdet på indexet inte ändrats nämnvärt för män, kvinnor eller de äldre åldersgrupperna jämfört med föregående mätning. Precis som föregående år gäller att de med ett sparande som översteg 500 000 under de senaste 2 åren som har högst snittpoäng (31), samt att män (24) har signifikant högre snittpoäng än kvinnorna (17).

Kunskapsbristerna är som allra störst gällande frågorna om hur stort belopp som skyddas av insättningsgarantin och utbetalningstid. Här är möjligheterna till kunskapsförbättringar som störst. Som i tidigare mätningar finns också en stor okunskap kring att kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag omfattas av garantin, men att försäkringsbolag och fondbolag inte gör det. En relativt stor andel tror även felaktigt att fondsparande och individuellt pensionssparande i bank omfattas av garantin trots att så inte är fallet.